

**Zväz chovateľov oviec a kôz na Slovensku, Banská Bystrica
Plemenárske služby Slovenskej republiky, štátny podnik
Centrum výskumu živočíšnej výroby, ÚCHO Trenčianska Teplá
Slovenská poľnohospodárska univerzita, Nitra**

Bonitačný kľúč

Jún 2009

Plemená s kombinovanou úžitkovosťou

a) so zameraním na produkciu mlieka

	Hodnotenie				
	<i>plodnosť*</i>	<i>intenzita rastu**</i>	<i>vlna</i>	<i>mlieková úžitkovosť***</i>	<i>exteriér</i>
Body	x	x	xx	xxx	0 - 5
Koef. významnosti	x	x	xx	xxx	4
Max. počet bodov	25	20	10	25	20

b) so zameraním na produkciu mäsa (nedojné typy)

	Hodnotenie				
	<i>plodnosť*</i>	<i>intenzita rastu**</i>	<i>vlna</i>	<i>Osvalenie (jarky) Hm. v 1 roku (baránky)++</i>	<i>exteriér</i>
Body	x	x	xx	xxx (0 – 5)	0 - 5
Koef. významnosti	x	x	xx	xxx (4)	4
Max. počet bodov	30	20	10	20 (20)	20

* Ukazovateľ „plodnosť“ sa hodnotí na základe „kódu plodnosti“ len pri plemene bergschaf, romney marsh, nemecká čiernohlavá ovca prípadne iných málopočetných plemien oviec (viď strana 5).

U ostatných čistokrvných plemien a krížencov sa bude ukazovateľ „plodnosť“ hodnotiť na základe plemennej hodnoty pre veľkosť vrhu podľa nižšie uvedenej tabuľky:

** Ukazovateľ „intenzita rastu jahniat“ sa hodnotí na základe plemennej hodnoty vypočítanej pre hmotnosť jahniat pri odstave (výnimkou sú málopočetné plemená)

*** Mlieková úžitkovosť sa hodnotí na základe plemennej hodnoty vypočítanej pre produkciu mlieka. Vychádza sa z jednotlivých kontrolných nádojov alebo z celkovej PM za dojnú periódu. Výnimkou sú málopočetné plemená, kde sa vychádza z mliekovej úžitkovosti matiek.

++Osvalenie sa hodnotí subjektívne len pri jarkách; pri baránoch sa posudzuje objektívne hmotnosť baránkov v 1 roku na základe nižšie uvedenej tabuľky

Plodnosť (veľkosť vrhu) – zaradenie podľa PH

Označenie zvierat'a	Zaradenie podľa plemennej hodnoty (PH)	a) Počet pridelených bodov	b) Počet pridelených bodov
+++	20 % jedincov s najvyššou PH	25 bodov	30 bodov
++	21 – 60 % jedincov	20 bodov	20 bodov
+	61 – 90 % jedincov	15 bodov	10 bodov
-	91 – 100 % jedincov	5 bodov	5 bodov

a) platí pre plemená s kombinovanou úžitkovosťou so zameraním na produkciu mlieka

b) platí pre plemená s kombinovanou úžitkovosťou so zameraním na produkciu mäsa (nedojné typy)

Intenzita rastu jahniat (zaradenie podľa PH)

Označenie zvierat'a	Zaradenie podľa plemennej hodnoty	Počet pridelených bodov
		Plemená s kombinovanou úžitkovosťou
+++	20% jedincov s najvyššou PH	20
++	21 - 60% jedincov	15
+	61 – 90% jedincov	10
-	91 – 100 % jedincov	5

Intenzita rastu

(málopočetné plemená)

Označenie	Body
+++	20 bodov
++	15 bodov
+	10 bodov
N	5 bodov
NN	0 bodov

Hmotnosť baranov v 1. roku*

Označenie	Body
+++	20 bodov
++	16 bodov
+	12 bodov
N	8 bodov
NN	4 body
NNN	0 bodov

*Týka sa aukčných baranov - body sa pridelujú na základe odchýlky od priemeru v rámci plemena

Mlieková úžitkovosť – zaradenie podľa PH

Označenie zvierat'a	Zaradenie podľa plemennej hodnoty(PH)	Počet pridelených bodov*
+++	20 % jedincov s najvyššou PH	25 bodov
++	21 – 60 % jedincov	20 bodov
+	61 – 90 % jedincov	15 bodov
-	91 – 100 % jedincov	5 bodov

Vlna – hodnotí sa v minimálne 3 mesačnom raste

Znak	požadovaný	prípustný	nežiaduci
sortiment (s)	5	3	0
*charakter (ch)	5	3	0
Spolu bodov	10	6	0

*pri charaktere vlny sú zrážky bodov (- mínus) pri defektoch nasledovné:

C: čierny vlas (č) - 1 bod
 - 2 body
 ak viac *prípadné vyradenie posúdi komisia*

ZV: mŕtvy vlas (y) - 1 bod
 - 2 body
 ak viac *prípadné vyradenie posúdi komisia*

Body sa odtrávajú od bodov za charakter napr. ch: 5-2 = 3 body

<i>plemeno</i>	<i>sortiment</i>	<i>body</i>
M,AM	2A, A	5
	AB, B	3
	ostatné	0
C	C, CD	5
	BC	3
	ostatné	0
ZV	D, DE	5
	CD	3
	ostatné	0

<i>plemeno</i>	<i>sortiment</i>	<i>body</i>
C x LC (VF)	BC - CD	5
	B, D	3
ZV x LC (VF)	BC - D	5
	B, DE	3
M x LC (VF)	A - C	5
	2A, CD	3
M x IF (LC)	A - B	5
	2A, BC	3

Osvalenie*

Označenie	Body
<i>vyňikajúce</i>	20 bodov
<i>nadpriemerné</i>	16 bodov
<i>priemerné</i>	12 bodov
<i>podpriemerné</i>	8 bodov – 4 body
<i>nevyhovujúce</i>	0 bodov

Exteriér

Označenie	Body
<i>vyňikajúci</i>	20 bodov
<i>nadpriemerný</i>	16 bodov
<i>priemerný</i>	12 bodov
<i>podpriemerný</i>	8 bodov – 4 body
<i>nevyhovujúci</i>	0 bodov

* hodnotí sa pri jarkách

Výsledná trieda

<i>Výsledná trieda</i>	<i>Plemenné ovce</i>	<i>Chovné ovce</i>
ER	od 85 do 100	od 46 do 50
EA	od 70 do 84	od 41 do 45
EB	od 55 do 69	od 36 do 40
I. trieda	od 40 do 54	od 26 do 35
II. trieda	od 25 do 39	od 21 do 25
vyradené	menej ako 25	menej ako 21

Bergschaf, romney marsh, nemecká čiernohlavá ovca, valaška

a) so zameraním na produkciu mlieka

	Hodnotenie				
	<i>plodnosť*</i>	<i>intenzita rastu</i>	<i>vlna</i>	<i>mlieková úžitkovosť**</i>	<i>exteriér</i>
Body	0 - 5	x	xx	xxx	0 - 5
Koef. významnosti	5	x	xx	xxx	4
Max. počet bodov	25	20	10	25	20

b) so zameraním na produkciu mäsa (nedojné typy)

	Hodnotenie				
	<i>plodnosť*</i>	<i>intenzita rastu</i>	<i>vlna</i>	<i>Osvalenie (jarky) Hm. v 1 roku (baránky)++</i>	<i>exteriér</i>
Body	0 - 5	x	xx	xxx (0 - 5)	0 - 5
Koef. významnosti	6	x	xx	xxx (4)	4
Max. počet bodov	30	20	10	20 (20)	20

* Ukazovateľ „plodnosť“ sa hodnotí na základe „kódu plodnosti“

** Mlieková úžitkovosť sa hodnotí na základe mliekovej úžitkovosti matiek

++ Osvalenie sa hodnotí subjektívne len pri jarkách; pri baránoch sa posudzuje objektívne hmotnosť baránkov v 1 roku na základe nižšie uvedenej tabuľky

Plodnosť (hodnotenie na základe kódu plodnosti)

otec	jedináčik	0
	z viacpoč. vrhu	1
matka	jedináčik	0
	z viacpoč. vrhu	1
potomok	jedináčik	1
	z viacpoč. vrhu	3

Intenzita rastu

+++	20 bodov
++	15 bodov
+	10 bodov
N	5 bodov
NN	0 bodov

Hmotnosť baranov v 1. roku*

Označenie	Body
+++	20 bodov
++	16 bodov
+	12 bodov
N	8 bodov
NN	4 body
NNN	0 bodov

Mlieková úžitkovosť*

+++	25 bodov
++	20 bodov
+	15 bodov
N	0 bodov

*pri pridelovaní bodov jarkám a aukčným baranom sa vychádza z mliekovej úžitkovosti matiek

*týka sa aukčných baranov - body sa pridelujú na základe odchýlky od priemeru v rámci plemena

Vlna – hodnotí sa v minimálne 3 mesačnom raste

Znak	požadovaný	prípustný	nežiaduci
<i>sortiment (s)</i>	5	3	0
<i>charakter (ch)</i>	5	3	0
<i>Spolu bodov</i>	10	6	0

<i>plemeno</i>	<i>sortiment</i>	<i>body</i>
BG	BC, CD	5
	B, D	3
	ostatné	0
NC	BC, C	5
	B, CD	3
	ostatné	0
RM	C, CD	5
	BC, D	3
	ostatné	0
V	E, EF	5
	DE,F	3
	ostatné	0

Osvalenie*

Označenie	Body
<i>vynikajúce</i>	20 bodov
<i>nadpriemerné</i>	16 bodov
<i>priemerné</i>	12 bodov
<i>podpriemerné</i>	8 bodov – 4 body
<i>nevyhovujúce</i>	0 bodov

Exteriér

Označenie	Body
<i>vynikajúci</i>	20 bodov
<i>nadpriemerný</i>	16 bodov
<i>priemerný</i>	12 bodov
<i>podpriemerný</i>	8 bodov – 4 body
<i>nevyhovujúci</i>	0 bodov

* hodnotí sa pri jarkách

Výsledná trieda

<i>Výsledná trieda</i>	<i>Plemenné ovce</i>	<i>Chovné ovce</i>
ER	od 85 do 100	od 46 do 50
EA	od 70 do 84	od 41 do 45
EB	od 55 do 69	od 36 do 40
I. trieda	od 40 do 54	od 26 do 35
II. trieda	od 25 do 39	od 21 do 25
vyradené	menej ako 25	menej ako 21

Plemená s mäsovou úžitkovosťou

	Hodnotenie				
	<i>Plodnosť*</i>	<i>intenzita rastu**</i>	<i>vlna</i>	<i>Osvalenie (jarky) Hm. v 1 roku (baránky)++</i>	<i>exteriér</i>
Body	x	x	xx	xxx (0 – 5)	0 - 5
Koef. význam.	x	x	xx	xxx (4)	4
Max. počet bodov	30	25	5	20 (20)	20

*Ukazovateľ „plodnosť“ sa hodnotí na základe plemennej hodnoty pre veľkosť vrhu podľa nižšie uvedenej tabuľky:

** Ukazovateľ „intenzita rastu jahniat“ sa hodnotí na základe plemennej hodnoty vypočítanej pre hmotnosť jahniat pri odstave (výnimkou sú málopočetné plemená)

++Osvalenie sa hodnotí subjektívne len pri jarkách; pri baránkoch sa posudzuje objektívne hmotnosť baránkov v 1 roku na základe nižšie uvedenej tabuľky

Plodnosť (veľkosť vrhu) – zaradenie podľa PH

Označenie zvierat'a	Zaradenie podľa plemennej hodnoty (PH)	Počet pridelených bodov
+++	20 % jedincov s najvyššou PH	30 bodov
++	21 – 60 % jedincov	20 bodov
+	61 – 90 % jedincov	10 bodov
-	91 – 100 % jedincov	5 bodov

Plodnosť – zaradenie podľa kódu plodnosti (málopočetné plemená)

otec	jedináčik	0
	z viacpoč. vrhu	1
matka	jedináčik	0
	z viacpoč. vrhu	1
potomok	jedináčik	1
	z viacpoč. vrhu	3

**Ukazovateľ „plodnosť“ sa hodnotí na základe „kódu plodnosti“ u plemena texel

Intenzita rastu jahniat (zaradenie podľa PH)

Označenie zvierat'a	Zaradenie podľa plemennej hodnoty	Počet pridelených bodov
		Mäsové
+++	20% jedincov s najvyššou PH	25
++	21 - 60% jedincov	20
+	61 – 90% jedincov	15
-	91 – 100 % jedincov	5

Intenzita rastu jahniat

(zaradenie pri málopočetných plemenách)

Označenie	Body
+++	25 bodov
++	20 bodov
+	15 bodov
N	5 bodov
NN	0 bodov

Hmotnosť baranov v 1. roku*

Označenie	Body
+++	20 bodov
++	16 bodov
+	12 bodov
N	8 bodov
NN	4 body
NNN	0 bodov

*Týka sa aukčných baranov - body sa pridelujú na základe odchýlky od priemeru v rámci plemen

Vlna – hodnotí sa v minimálne 3 mesačnom raste

Znak	požadovaný	prípustný	nežiaduci
sortiment (s)	3	2	0
charakter (ch)	2	1	0
Spolu bodov	5	3	0

plemeno	sortiment	body
IF	2A, A	3
	AB, B	2
	ostatné	0
BE	B	3
	AB, BC	2
	ostatné	0
SF	BC	3
	B, C	2
	ostatné	0

plemeno	sortiment	body
OD	BC, C	3
	B, CD	2
	ostatné	0
CH	B	3
	AB, BC	2
	ostatné	0
T	BC, C	3
	B, CD	2
	ostatné	0

*Osvalenie

Označenie	Body
vynikajúce	20 bodov
nadpriemerné	16 bodov
priemerné	12 bodov
podpriemerné	8 bodov - 4 body
nevyhovujúce	0 bodov

Exteriér

Označenie	Body
vynikajúci	20 bodov
nadpriemerný	16 bodov
priemerný	12 bodov
podpriemerný	8 bodov - 4 body
nevyhovujúci	0 bodov

*hodnotí sa u jariek

Výsledná trieda

<i>Výsledná trieda</i>	<i>Plemenné ovce</i>	<i>Chovné ovce</i>
ER	od 85 do 100	od 41 do 45
EA	od 70 do 84	od 35 do 40
EB	od 55 do 69	od 31 do 34
I. trieda	od 40 do 54	od 26 do 30
II. trieda	od 25 do 39	od 21 do 25
vyradené	menej ako 25	menej ako 21

Plemená dojné

	Hodnotenie				
	<i>Plodnosť**</i>	<i>Intenzita** rastu</i>	<i>vlna</i>	<i>mlieková úžitkovosť ***</i>	<i>exteriér</i>
Body	x	x	xx	xxx	0 - 5
Koef. významnosti	x	x	xx	xxx	4
Max. počet bodov	25	10	5	40	20

*Pri čistokrvných dojných plemenách sa ukazovateľ „plodnosť“ hodnotí na základe plemennej hodnoty pre veľkosť vrhu podľa nižšie uvedenej tabuľky.

**Ukazovateľ „intenzita rastu jahniat“ sa hodnotí na základe plemennej hodnoty vypočítanej pre hmotnosť jahniat pri odstave (výnimkou sú málopočetné plemená).

***Mlieková úžitkovosť sa hodnotí na základe plemennej hodnoty vypočítanej pre produkciu mlieka. Vychádza sa z jednotlivých kontrolných nádojov alebo z celkovej PM za dojnú periódu. Výnimkou sú málopočetné plemená, kde sa vychádza z mliekovej úžitkovosti matiek.

Plodnosť (veľkosť vrhu) – hodnotenie podľa PH

Označenie zvierat'a	Zaradenie podľa plemennej hodnoty (PH)	Počet pridelených bodov
+++	20 % jedincov s najvyššou PH	25 bodov
++	21 – 60 % jedincov	20 bodov
+	61 – 90 % jedincov	15 bodov
-	91 – 100 % jedincov	5 bodov

Intenzita rastu jahniat – hodnotenie podľa PH

Označenie zvierat'a	Zaradenie podľa plemennej hodnoty	Počet pridelených bodov
		Dojné
+++	20% jedincov s najvyššou PH	10
++	21 - 60% jedincov	8
+	61 – 90% jedincov	6
-	91 – 100 % jedincov	4

Intenzita rastu jahniat (hodnotenie málopočetných plemien)

Označenie zvierat'a	Počet pridelených bodov
+++	10 bodov
++	8 bodov
+	6 bodov
N	4 body
NN	0 bodov

Mlieková úžitkovosť (hodnotenie podľa PH)

Označenie zvierat'a	Zaradenie podľa plemennej hodnoty (PH)	Počet pridelených bodov
+++	20 % jedincov s najvyššou PH	40 bodov
++	21 – 60 % jedincov	30 bodov
+	61 – 90 % jedincov	20 bodov
-	91 – 100 % jedincov	5 bodov

Vlna – hodnotí sa v minimálne 3 mesačnom raste

Uznané sú aj modifikácie čierna a biela u plemien lacaune a východofrízska. Bahnice s povolenými modifikáciami môžu pôsobiť v ŠCH a RCH, pričom plemenné barany s povolenými modifikáciami môžu pôsobiť len v úžitkových chovoch

Znak	požadovaný	prípustný	nežaduci
sortiment (s)	3	2	0
charakter (ch)	2	1	0
Spolu bodov	5	3	0

Bodové hodnotenie podľa sortimentu vlny

Plemeno	sortiment	body
VF	C, CD	3
	BC, D	2
	ostatné	0
LC	AB, B	3
	A, BC	2
	ostatné	0

Exteriér

Označenie	Body
vynikajúci	20 bodov
nadpriemerný	16 bodov
priemerný	12 bodov
podpriemerný	8 bodov - 4 body
nevyhovujúci	0 bodov

Osvalenie*

Označenie	Body
vynikajúce	20 bodov
nadpriemerné	16 bodov
priemerné	12 bodov
podpriemerné	8 bodov - 4 body
nevyhovujúce	0 bodov

*chovné ovce

Výsledná trieda

<i>Výsledná trieda</i>	<i>Plemenné ovce</i>	<i>Chovné ovce</i>
ER	od 85 do 100	od 41 do 45
EA	od 70 do 84	od 35 do 40
EB	od 55 do 69	od 31 do 34
I. trieda	od 40 do 54	od 26 do 30
II. trieda	od 25 do 39	od 21 do 25
vyradené	menej ako 25	menej ako 21

Plemená plodné

	Hodnotenie				
	<i>plodnosť*</i>	<i>intenzita rastu**</i>	<i>vlna</i>	<i>Osvalenie (jarky) Hm. v 1 roku (baránky)++</i>	<i>exteriér</i>
Body	0 - 5	x	xx	xxx (0 – 5)	0 - 5
Koef. významnosti	9	x	xx	xxx (2)	4
Max. počet bodov	45	20	5	10..... 10	20

*Ukazovateľ „plodnosť“ sa hodnotí na základe PH pre veľkosť vrhu, pri málopočetných plemenách na základe kódu plodnosti.

**Ukazovateľ „intenzita rastu jahniat“ sa hodnotí na základe plemennej hodnoty vypočítanej pre hmotnosť jahniat pri odstave (výnimkou sú málopočetné plemená).

Plodnosť (veľkosť vrhu) – hodnotenie na základe PH

Označenie zvierat'a	Zaradenie podľa plemennej hodnoty (PH)	Počet pridelených bodov
+++	20 % jedincov s najvyššou PH	45 bodov
++	21 – 60 % jedincov	35 bodov
+	61 – 90 % jedincov	25 bodov
-	91 – 100 % jedincov	10 bodov

Intenzita rastu jahniat – hodnotenie podľa PH

Označenie zvierat'a	Zaradenie podľa plemennej hodnoty	Počet pridelených bodov
		Plodné
+++	20% jedincov s najvyššou PH	20
++	21 - 60% jedincov	15
+	61 – 90% jedincov	10
-	91 – 100 % jedincov	5

Intenzita rastu

(málopočetné plemená)

Označenie	Body
+++	20 bodov
++	15 bodov
+	10 bodov
N	5 bodov
NN	0 bodov

++ Hmotnosť baranov v 1. roku

Označenie	Body
+++	10 bodov
++	8 bodov
+	6 bodov
N	4 body
NN	2 body
NNN	0 bodov

*Týka sa aukčných baranov - body sa pridelujú na základe odchýlky od priemeru v rámci plemena

Plodnosť (hodnotenie podľa kódu plodnosti)

otec	jedináčik	0
	z viacpoč. vrhu	1
matka	jedináčik	0
	z viacpoč. vrhu	1
potomok	jedináčik	1
	z viacpoč. vrhu	3

Vlna – hodnotí sa v minimálne 3 mesačnom raste

<i>Znak</i>	<i>požadovaný</i>	<i>prípustný</i>	<i>nežiadúci</i>
<i>charakter (ch)</i>	5	3	0
<i>Spolu bodov</i>	5	3	0

Osvalenie

Označenie	Body
<i> vynikajúce</i>	10 bodov
<i> nadpriemerné</i>	8 bodov
<i> priemerné</i>	6 bodov
<i> podpriemerné</i>	4 body - 2 body
<i> nevyhovujúce</i>	0 bodov

Exteriér

Označenie	Body
<i> vynikajúci</i>	20 bodov
<i> nadpriemerný</i>	16 bodov
<i> priemerný</i>	12 bodov
<i> podpriemerný</i>	8 bodov - 4 body
<i> nevyhovujúci</i>	0 bodov

Výsledná trieda

<i>Výsledná trieda</i>	<i>Plemenné ovce</i>	<i>Chovné ovce</i>
ER	od 85 do 100	od 31 do 35
EA	od 70 do 84	od 26 do 30
EB	od 55 do 69	od 21 do 25
I. trieda	od 40 do 54	od 16 do 20
II. trieda	od 25 do 39	od 11 do 15
vyradené	menej ako 25	menej ako 11

Plemenný štandard hmotnosti bahníc, plemenných a aukčných baranov (v kg)

hmotnosť bahníc	plemenný štandard	M	55 – 60 kg
		C	50 – 55 kg
		VF, LC, BG	60 – 75 kg
		ZV	45 – 50 kg
		IF, BE	60 – 80 kg
		RM	60 – 80 kg
		SF	65 – 80 kg
		NC	60 – 75 kg
		OD	75 – 95 kg
		CH	70 – 90 kg
		T	75 – 90 kg
		R	40 – 45 kg
		V	40 – 50 kg

hmotnosť plemenných baranov	plemenný štandard	M	75 – 90 kg
		C	70 – 85 kg
		VF, BG, LC	80 – 90 kg
		ZV	65 – 75 kg
		IF	90 – 120 kg
		BE	85 – 110 kg
		RM	90- 120 kg
		SF	80 – 120 kg
		NC	80 – 120 kg
		OD	95 – 130 kg
		CH, T	90 – 120 kg
		R	65 kg a viac
		V	60 kg a viac

hmotnosť aukčných baranov	plemenný štandard	M	70 kg a viac
		C	65 kg a viac
		RM	70 kg a viac
		VF, LC, BG	70 kg a viac
		ZV	60 kg a viac
		IF	min. 75 kg
		BE	
		SF	
		NC	
		OD	
		CH	
		T	
		R	50 kg a viac
		V	55 kg a viac

Štandardné hmotnosti jahniat pri uliahnutí podľa pohlavia a veľkosti vrhu (v kg)

Veľkosť vrhu	Pohlavie	M	C, LC, VF, BG	ZV, V	mäsové, NC, RM	R
<i>jedináčik</i>	jahnička	3,8 kg	3,6 kg	3,4 kg	3,9 kg	3,3 kg
	baránok	4 kg	3,8 kg	3,7 kg	4,2 kg	3,5 kg
<i>dvojičky</i>	jahnička	3 kg	3 kg	2,8 kg	3,1 kg	2,5 kg
	baránok	3,2 kg	3,2 kg	3 kg	3,3 kg	2,7 kg
<i>trojičky a viac</i>	jahnička	2,1 kg	2,1 kg	2 kg	2,1 kg	2,3 kg
	baránok	2,4 kg	2,4 kg	2,1 kg	2,4 kg	2,4 kg
<i>štvorčatá a viac</i>	jahnička					1,8 kg
	baránok					2 kg